

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njedželske łopjeno

W Budyschinje

15. oktobra 1933

Bauhen

Na fermušchu.

Lut, 19, 1—10.

Fermušča je šwjedžen jenotliwego Božeho domu. Boži dom pak je městno šhadžowanja, natwarjowanja a požohnowanja sa zřku wožadnu, kaž bě hižo přes Mójša šhromadžińje israelskeho luda šlubjene: „Na kotrymž měsće ja šwojeho mjena wopomnjenje ščinju, čhu ja k tebi přichincz a će požohnowacz.“ Nětko je powšchitkownje snate, šo wošebje na wšach fermušche šebi jara wšoko waža, wšche drje šloro hacž domšhowanku a druhe šwjedženje. Šacž šměny š toho šudžicž a měru šebi wšacz, šo šo wšchudže jenož tak horja š lubosću k šwojemu Božemu domej a tuž tež k Božemu šlowu a k Božej šlužbje? Kat rjenje by bylo, hdy by tomu woprawdže tak bylo! Ale jene je šo mi přeže lubiko, šo je šo fermušča ščinila šwjedžen šchescžianškeho domu. Přchetož šepje šwój Boži dom čželczicž njemóžemy, hacž hdyž šo ša to postaramy, šo bychu našche domy, w kotrychž my nuts a won šhodžimy, byle małe Bože domy, podobne na šhromadnu šwjatnižu zřleje wožadny, małe Bože domy, hdžež štari a mlodži, nan a macž, šyn a džowka, wotrocžt a šlužobna čžinja po japoštolowym napominanju: „Dajče šlowu Šhryštušowemu mjes wami bohacže bydlicz we wšchej mudroščzi; roswucžče a napominajče šo šami š pšalmami a š šhwalobnymi a š duchownymi šerlušchemi, lubošnje špewajo Anješej we šwojej wutrobje!“

Ši šo šda, šo šu něhdy w šastarštu štawišnu wo Zachejušu ša fermuščne ščenje wušwolili, dokelž jow pěknje widžimy, na kažte wšchnje ma našch dom šo ščinicz mašš Boži dom. To šo tak štanje, hdyž dom jazy kaž Zachejuš šebi žadaju Šesuja wohladacz, hdžež kaž wón Šesuja š w ješelom přchijimaju a hdyž kaž wón Šesujej pošwječžeja wutrobu a žiwjenje.

1. W Jerichu šo š ludžimi mjeřwi, kotřiz kaž žiwe murje wobrubjeja měšchjanške hažy. Wšchitzy čhedža Šesuja wohladacz, kiž je dužy po pucžu do Jerusalema a ma tam nimo přchincz šo šwojimi wučomnikami. Woni njewědža, šo wón čžhnje k čžerpjenju a wumřěčju; přchetož ani čži dwanacžo jemu njerosumichu, jako jim to šjewi. Ale něšcto druhe je, hdyž wo tutym Zachejušu šhonimy, šo wón šebi žadašche Šesuja wohladacz, šchto by wón byl. Wón drje tež wjazy wo nim njewě, hacž wšchitzy drušy: šo je profeta móžny w šlowach škutkach, šo jeho šlowa a rěče šu pošne wěčžneho žiwjenja a wutrowow šo jimaju jako š njebiež date, šo jeho šutki šu šame džiwny wšchedomozny a njewušlědženeje bójškeje šwjateje lubosče, šo je jeho mjeno w šoždym rče a wšchón lud na nim wiša, šo pak jeho jědojče hidža šarišejšy a pišmawučženi. Ale šchtož jeho k Šesujej čžehnje a čžeri, šo wšchitke šadžewki přchewinje, šo njepraščejo ša tym, šchto budža jeho naczi rjež, hdyž štoku běži, hdyž wšchitzy drušy pomaku džejja, na šchtom lěše, hdyž drušy šměrom přchi pucžu šteja, — šchtož jeho takle čžehnje a š mozu čžeri, je p o t a j n e ž e d ž e n j e n j e p o k o j n e j e d u š c h e, kotraž wě, šo wšchón šwět jej njemóže dacž, šchtož potřeba, kotraž přchi wšchěm bohastwoje šwoju šhudobu, nusu a žačosčž šnaje, kotraž šebi žada mēr, kiž je wšhoka, a njeshadodne kubla tamneho horneho šwěta. To bě šame šwjate žedženje, š kotrymž tamni „někoti Šrichojo“ k Šilipej přchistupiwšchi džachu: Anježe, my čžyli radži Šesuja wohladacz (Šana 12, 21).

Njebny šo tuta proštwu rjenje přchihodžala ša napišmo na durje šoždeho Božeho doma, njeh je wulkeho, njeh je maleho? Přchetož jeho wohladacz je tež dženknišchi džejšchče móžno, hacž runjež wjazy widomny po šemi njehodži. Wěra ma woczi, kiž widžitej, šchtož woczi čžěka njewidžitej. Ale hacž je tež Zachejušowe žadanje a ženje we naš? My ničžo wo tym njekřyšchimy, ša kažte

waschnje bu tamny pichiholowany na tónle roszudny podawót swojeho žiwjenja, so ſo i Knjesom ſesna. Bóh ma wjele puczow. Pichezo pak pónidze pichi tym, kaž w kěrluſchu rěta: „Čehń i Ešynej mje, mój Wótcze, i hnadu, so Ešyn mje ſažo k tebi počehnje; twój Duch bydl we mni i dobrej radu, njedh myšlow, rošuma wón wodžet je . . .“ O njeſamkúnym ſo Božim wabjenjam a pohnuwanjam, kiž ſo na to měrja, naſ wutorhnyč ſachodnemu, knicžomnemu a ſkažazemu! Wotewěmny ſo wjele bóle wopominanju, kotrež po Božej hnadže wjele krócž a na jara wiſhelake waſchnje ſo kſtyhecz da: Pntaj, duſcha, Jeſuša, wiſhitko druge njepomha!

2. Zachejuſkej ſo ſtanje, ſchtož džeſche piſche wiſcho, ſchtož je ſo nadžiſal. Jeſuſ je mjelcžo nimo wiſhitkich pſchihladowarjow ſchoł. Jako pak tam pſchindže, hdžež Zachejuſ kedžeſche na ſwojim lěſnym figowzu, wón runje k njemu pohladny a pntny jeho a džeſche: „Zachejo lěs rucže dele; pſchetož ja mam dženka w twojim domje woſtačž.“ O ty woſboženy, wutrobnywobhonjet je poſnal tebe a ſchtož je we tebi! Tač Knjes wiſchěch ſwojich ſnaje a je jich ſtajnje ſnal piſches wiſhitke ſeniſke kraje, je ſwěru pſchi nich ſtal. Jeho ſlubjenje ſo dopjelnja ſtajnje a wiſchudže: Budžecže=li mje i zylej ſwojej wutrobu pntacž, dha chzu ſo wam dacž namakacž. Šchto chze wupowědacž ſbožnočž tutoho namakanja! . . . A w ſ a j e h o ſ w j e ſ e l o m h o r j e.

Hdžež ſu Jeſuša pſchijeli, tam je Boži dom, byrnjež to byla najnižſcha hěta. So tola nihdže njebychu na njeho ſabyl, hdnyž hoſcži lubje k ſebi witaju. Šchto pomha domej kſwalba hoſpodliwoſcže, njeje=li wón mjes proſchenny mi abo ſu=li hoſcžo tajzn, ſo wón njemóže i nimi hromadže w domje woſtačž? Radicho kaſaj, kſcheſčijano, wiſchěm druhim won, hacž ſo by jeho dyrbjak parowacž!

Me ach, jich tóſſchto je kažnyž běchu tamni Samarižny, kiž jeho njechachu hoſpodowacž jako bě ſwojich wučomnikow dweju k nim poſklat, ſo byſchtaj jemu hoſpodu pola nich kaſaloj (Luf. 9). Wbo ſu kažnyž běchu tamni Gadarenſžny, kiž jeho proſchachu, ſo by wot nich woteſchoł; piſchetož bojachu ſo ſwojich ſwini dla, dokełž běchu po Knjeſowej pſchikaſni čžercži dyrbjeli wboweho wot nich wobſnyjeheneho čžlowjeka wopuſchčžicž a běchu do ſtadla ſwini ſajeli. (Luf. 8.) Šchto chze prajicž, čžehodla a ſ kaſkich pſchicžinow Knjeſa wotpokaſuja! Jeni ſo toho, druſny něčžeho drugeho, tiecži ſažo něčžeho drugeho boja; ale w tym ſu piſches jene, ſo i nim ničžo čžinicž měčž njehadža! Jenož i rudženjom a i hłubokim wobžarowanjom móžemy na tajki dom ſpominacž, w kotrymž wo ſwojeho najlěpſcheho piſchecžela njerodža. A by=li to był woſebny, wulkotny hród, wón by wiſchal čžmowny był a kſudobny. Me: „O ſbožny dom, hdžež ſu čže pſchijimali, kiž duſchow piſchecžel najlubſchi ty ſy; hdžež lubje tebi ſu ſo wiſchitžny dali, ty i hoſcžow wiſchěch najbóle witany; hdžež kóžda žiſka k wě cži, Jeſu, bije a kóžde wócžko hlada na tebe, hdžež duſcha i twojoh' kłowa wučžbu pije, wiſcho kedžbu ma na twoje kiwnjenje!“ Tajki dom bě Marcžiny w Bethaniji, tajki Zachejuſowny w Jerichu, a je tajki tež twój, lubny bratiſje?

3. Ničžo dale ſo nam njepowěda wo tym, ſchtož je ſo rěčžalo tón džen w tym domje, hdžež Jeſuſ piſches nóz woſta, kſhiba ſo Zachejuſ Knjeſej, prjedny dnžli tón wotpucžowa, pſchitſtupiwiſchi džeſche: „Hlaj, Knježe, połožju ſwojeho kubka dam ja kſhudym; a ſym=li někoho ſjebał, dam ja ſchtyri krócž ſažo.“ To pak mějſche na ſebi, ſo běſche hoſpodač roſkudženny powjas roſtorhnył, kiž jeho hacž dotal bě putal a jateho džeržal. Pokutny ſo wotwobrocži wot wiſcheho hrěſchneho, ſchtož

bě w jeho žiwjenju bylo, a i wěru i luboſcžu ſwoje pſchichodne žiwjenje poſwjećzi Jeſuſej na kłučbu. Wnykoti hoſcž čžehnjeſche wotkal, ale je ſwojim kłowom a duchom woſta w domje jako knjes, kotremuž dyrbjěſche wot nětki wiſcho w domje kłučicž!

Hlaj, to je Boži dom, hdžež wiſhitko po Jeſuſu dže! Wotnim pſlacži, ſchtož je Jeſuſ tehdy kaž hrono ſwjecžisny nad Zachejuſownym domom wurěčžal: Dženka je ſo tutomu domej ſbožo doſtało. Hdnyž ſtej Knjeſej wutroba a žiwjenje na kłučbu poſwjećženej, potom je domjaze ſbožo dopjelnjene. A tole ſbožo je twjerdže ſačžene. Móžno, ſo budu wětry tyſchnoſcže ducž a wodny ſrudobny te na tón dom ſtorfacz, ale padnyčž a ſypnyčž ſo njemóže; pſchetož Knjes ſam ju pſchitſrnyje i kſchidkomaſ ſwojeho ſchitowanja a ſwarnowanja, a wón je kſylniſchi hacž wiſcha nuſa.

Wjele lěſtottow prjedny, hacž je ſo to ſtało, ſchtož Luf. w 19. ſtawje napiſane ſteji, běſche Joſua, Móſſaſowny naſlědnik, jako dobyčžerſki wjerch na čžole ſwojeho wóſſka a luda do Jericha ſačžahnył. Tutón Joſua je na wiſchě čžakny pobožnym ſawoſtajil ſa hečžo: „Ja pak a mój dom chžemy tomu Knjeſej kłučicž.“ To budž tež naſche wiſchitkich hečžo. Potom budže naſch dom mały Boži dom. A rjeſiſcheje, wjetſcheje kſwalby njeje ſa wulki Boži dom zyleje wožadny, ſa zyrkei w mějſcže abo na wſny, hacž hdnyž, kaž pata ſhromadžuje ſwoje kurjatkla wołoło ſebje, lute maſe Bože domy kolo wołoło wobkſlódkuje k Božej čžeſcži a k ſpomozenju duſchow.

Kermuſchne wopominanje.

Mny nětk do Božoh' domu džemy,
Hdžež naſ te ſwony wołaju
A Bohu knjeſej kłučicž chžemy
Se ſpěwanjom a i modlitwu,
Haj i wjele wěrybratrami
Čže, Božo, kſwalicž džakowni.

We tydženju ſmy huſto ſami
We komoržny ſo modlili,
Dženž pak my tudny i wjele ſtami
Ešmy ſjednocženi w hromadži,
So bychmy w wěrnej luboſcži
Ešo k tebi, Božo, modlili.

Tuž njedh jow rady ke mſchi kſhodžu,
To je tón dom toh' modlenja.
Ja ſebi i tym najwjazny ſchłodžu,
Hdnyž mje te ſwony wołaja
A ja piſches moju njerodu
Do ſwjatoh' templa njepſchindu.

Kač někotry by rady kſhodžil,
Kiž prjedny, hdnyž je kſhodžicž mohł,
Wo Boži dom nej' ženje rodžil,
A radicho je na džělo ſchoł,
A nětk ſnadž kłaby — kſhory je,
Nětk by rad ſchoł, nětk njemóže.

Hdžež wěrnny luboſcž k Bohu maju,
Tam Boži dom tež lubuja,
Tam žadny ſakoň njetrjebaju,
Kiž njedž'lu ſwjecžicž pſchikaſa,

Tam swólniwje a i luboscju
Tež w hrošnym wjedrje ke mšči du.

Tak njech tež ja rad wopntuju
Nasch stary šwjaty Boži dom,
Sso we nim derje pšihotuju,
So móžu czahnyč i wježelom
Do Božoh' domu wěczneho,
Kiž horjekach we njebju jo.

Mjes fermušchemi.

Esriedža mjes fermušchemi šmy, tuž dženža fermušchu tež we wošadže našeho łopjenka šwjeczimy, njech je tuta našcha wošada tež rosprošchena pšches zyfu šafstu a prufstu Łužizu a hišcže dale.

Kermušcha! Esmy ja tym pšihichli, so je to lětka wošebita fermušcha? Wošebita? Čžehodla?

Haj, hlaj, lětka ma tola zyly lud šwoje Bože domy inowa požwjeczicž, kotrej je i wulkeho džela lěta dolho wotšwjeczil, dofelž do nich nješchidže, w nich nješwjeczješche Bože šlužby, haj šdžela je rad tež wot wonka njewidžješche. A i tynmi bóle radikalnymi ma lětka fermušchu wošebje šwjeczicž tak někotry druzi, tón, kiž je w šandženym čažku šwoje město w Božim domje tak hušto prošne woštajil, tón, kiž Jesom Khrysta podarmo i Božemu blidu pšehprošchowacz da. S tynmi hišcže druzy: cži, kiž wulke šłowa wo štaženju a polěpščenju rěčžachu, hladajo na druzich, šami na šo niz, a tohodla njemějo tež Boži dom ja šwjatnizu, w kotrejž šo, Bohu šlužo, šwjeczja ja lěpšche žiwjenje.

Kermušcha. Na natwarjenje Božeho doma naš dopomina a na to, so mamy dale twaricž a šdžeržecž zyrkej kaž wošadu. Tuž budžėja lětka, w lěcže wulkeho wobnowjenja a nowotwara, tež wošebje cži wšchitzy fermušchu šwjeczicž, kiž hacž šem tole wšcho druzim pšehwoštajichu, abo šo tola dljachu, wošebje tež, hdnž to rěkašche, zyrkwiny dawł dawacz a tak, šchtož po twojim je, pšchinoschowacz ja to, so by to woštało, šchtož pobožni wótzojo, pobožne maczerje natwarichu, hušto došč w hubjenšchich wobštejnoščach hacž našche šu, a ja to, so by šwěra a wěra pobožnych přjedownikow dale žiwa byla we wošadže a jeje šwójbach, so bychu šhromadnje šlužili Bohu.

Haj wšchitzy w našchim ludu budžėja lětka fermušchu wošebje nutrnje, wěrnje šwjeczicž, šhiba cži niz, kiž nješju dožyła hišcže šapšchijeli, šchto šo šta a šchto šo štawa. Wonš šteja w jenym rynku i tymi, kiž samóža pšchezo hišcže niz jeno pšcheczivo zyrkwi, ale i tym tež pšcheczivo štaej a ludej a wótznemu krajej byčž — a tak šami pšcheczivo šebi a šwojemu šbožu. A so tuta fermušcha wošebita, budže šo tohodla lětka po wšchěch wošadach tež i tymi šjewicž, so šu Bože šlužby na woběmaj dnjomaj bóle wopytane, so tež wošebje fermušchni hoščzo fermušchu šobušwjeczja w Božim domje, bjes kotrehož tola dožyła fermušche njeje. A hdnž wulka fermušcha 30. oktobra šti pošne dny traje, njebudže runje na tutej fermušchi Boži dom i Božej šlužbu čžerpicž; dopraji tola runje ššecži džej, 31. oktobra, šchto to zyrkej je a šchto ty w zyrkwi byčž dyrbišch a runje tak w žiwjenju.

Tuž šwjeczimy wošebitu fermušchu wošebiteho lěta 1933 wošebje wěrnje a Bohu špodobnje. Žohnowanje Bože budže i toho nam a našchemu ludej!

Luther.

(Pofracžowanje.)

Pofracžujo we šwojej rosprawje wo Lutheru a Luthero-
wym lěcže, štajimy tu nastawł, kotryž bu nam němški pšchipo-
šłany pod napišmom: „Des Lutherwappens würdig sein!“
Čžemy tola wšchitzy Luthera hišcže bóle šesnacz, so bychmy
hišcže bóle čžyli a hišcže bóle móhli lutherizy byčž a w tu-
tym čžaju po lutheriku wobštačž. Luthera pak tola wěcže tež
i tym šesnajemy, šchtož jeho wopon wošnamjenja, šchtož čžy-
šche Luther šam je šwojim woponom wošnamjenicž a praicž:

„Po naturštu njeby było, njebychmy-li čžyli w Luthero-
wym lěcže 1933 tež pšchede wšchěm widžecž rjeka Luthera a
šebi wošnamjenicž rjeka Luthera. Šlónčnje je šo tola šažo
němški lud w zyly na to dopomnił, so je i němškej bytoščju
njedželomnje šjednocžene rjekowštwo rosžuda, šastajicž zyšeho
čžłowjeka, hdnž wo to dže, dopomhacz tomu, šchtož ja prawe
špójna, tak abo tak i dobnyčju. To njerěta nihdy, šo někač šwo-
jeje šylnoščje hrodžicž; lěpšcheho dopoša ja šwoje wěrne rje-
kowštwo njemóžješche tež runje našch Luther pošacž hacž toho,
so je šriedža nuts do šwojeho wulkeho wojowanškeho ščlu-
šcha šapletł wušnacže: „Móž našcha dobyčž njemóže, my šmy
i njej jara šłabi.“

A tak tež je! Šchtož je wěrný rjek, šjednocža i nješampl-
nym dowěrenjom na dobre pravo šwojeje wězy štajnje tež
pokorne powažowanje šwojeje mozy a škladnoščow, kotrejž
šu ja njeho.

Tak je to pšchezo było wěrne němške wašchje! A hdnž
hladamy do němškich štawišnow, w kotrychž nimo šistorije ša-
meje namakamy němške rjekowške šplahi wošnamjenjene w ich
lěštotki dolho wušławjennych woponach njeje čžezžo, špójnacž,
so šo tuto šakladne wašchje pšchezo šažo jewi. Keško to tny
šwójbnych a domjaznych woponow, kiž pódla šnamjenjom šyl-
noščje tak abo hinač wošnamjenjeja pšchewědčjenje: „Móž
našcha dobyčž njemóže.“

A hišcže šontrócž: My Němzy rošumimy nětko šažo lěpje
rěčž tež tajkich šymbolow a woponow, pšchetož my špójnachmy
w nazionalnym pošbėhnjenju, tak jara šwižujemy je šwiškami,
kiž wušłutkowachu, so šu mjes nami rjekowške šplahi.

Alle niz jenož, so by wožiwika nazionalna hordošč i taj-
kim šabėranjom i němškej šandženoscju, wjele bóle dyrbi kóžde
jenotliwe dopomnjenje na nju ja to šlužicž, so by šo šacžucže
našcheje šamokwitoscže budžilo: Tež ty dyrbišch byčž niz
mjenje rjek!

Šchto njeby šnač wopon rjeka Marcžina Luthera? Módre
polo w škotej rynzy; na nim běta róža i čžerwjenej wutrobu
a we wutrobje čžorny ššijž. Sawěcže, prawy to wopon a
ššit ja wěrneho rjeka!

„So přenje dyrbješche byčž ššijž, čžorny, we wutrobje, ko-
trnyž by měl šwoju pšchirodnu barbu, so bych ja šam šo dopom-
nił, so naš wěra do ššijžowaneho šbóžnych čžini. Runjež je to
nětk čžorny ššijž, runjež mori a tež dyrbi bolicž, woštaji tola
wutrobje jeje barbu, njekajny naturu, to je: wón njemori, ale
džerži žiwu“, — tak je Luther w lěcže 1530 i twjerdžišny Ro-
burg w lišcže na Nürnbergškeho Lazara Spenglera jadro šwo-
jeho wopona — „Pestschaft“ wón tam praji — rosjašnił, ko-
trnyž — kaž wón měni — „dyrbješche byčž šnamjo jeho theo-
logije“. Njeje tutón wopon tuž woprawdže šnamjo ponižno-
ščje, kiž šo i pošnym wotpošladom štaji napišecžzo nješhabla-
zemu šacžucžu mozy a šylnoščje, kotrejž šo nam škoro i kóždeho
šłowa našcheho reformatora žorli?

U pódla Lutherowa njepowalna wěštojcz dobnyča, so je jeho wěz prawa, Lutherown rjekowški tróžk: „ . . . tohodla dyrbi róža bycz běla a niz čerwjena; pšchedož běla barba je duchow a jandželow barba. Tajta róža je na njebjomódrnym polu, so tajta barba je w duchu a we wěrje sapočatk pšchichodneje njebjesteje barby, nětkle hižo nutska spósnata a i nadžiju sapšchimnjená, ale hiščeje niz sjewjena. U t tajtemu polu stota rnyta, so tajta šbožnošcz w njebjekach wěčnje traje a žaneho tónza nima a je drohotnišcha dnyžli wšchě wježel a wšchě kubla, kaž je stoto najwyschšcha, najdrohotnišcha ruda.“

Ženož hordacžk hordži so žwojeje mozn — wěrnny rjek, praněmški a spuščezomny hacž do pošlednjeho, wě, tajkich i Boha datnych pomhaznych mozow móže žebi wěšty bycz: Luther njeje ženje dopředka hnač, wopak wažo, ištož bě móžne, stajnje je so mčl sa „wojowarja Božeho“, sa „ryčzerja“, kiž štrojchtny móže dacž žwoje žiwjenje sa wěz, dokelž wě „wójwodu“ sa žobu, kotryž je jemu dač nadawč, smužicze wojowacž.

Mohlo išto bycz, ištož by bylo bóle němške hacž rjekowstwo dra. Marcžina Luthera?

Tež my rěčimny sažo wo tym, so žmy „wojowarja Khrystuša“, tež my žmy žebi sa nazionalny nowotwar žlubili, so čhzemny „rjekoj“ bycz, hdy by wo to išlo, pruhu najšeho šchescžijanštw a we wojowanju wobštačž, nješabudžmy tola ženje, so žo i tym we wěštnym smyžle porno nikomu žnadnišchemu hacž porno Lutheraj žamemu stajimny.

Tuž tak! Gladajo na Lutherown džen pšched nami čhzemny žlubicž, so nochzemny žaneho drugeho požadanja mčcz hacž toho, so my, žlužo Lutherowej wučžbje — kóždy na tym měštnje, na kotrej je Bóh jeho w němškim protestantismje stajik — žo hódni wopokažemny, tutón „Lutherown wopon“ tež mčcz sa žnamjo žwojeho rjekowštw a!

Khrystušowny kšchž dyrbi tež našheje wutrobny theologi a bycz! Tak žo stanje, so tež my po žwojim budžemny wětki „lutheršy rjekoj!“

W. K.-N.

Wo žerbskim seminarje.

Serbski homiletiski seminar žo lětk a w Křwacžizach pod wěžnywštojnym nawjedowanjom knjesa wyschšeho fararja Sarjenka wot pódžele 4. sept. hacž do žoboty 30. septembra wotmėw ašhe. Na žwucžowanjach seminar a žo jednacžo študowazny bohóškwštw a wobdželiču: Šchwórtny ras w Křwacžizach běšhe k. Lašer se Žitawny, šeczi ras běchu tu k. Šornčer i Wóšporta, Křchtar i Kafež, Witř i Kafež a Šchošta i Drježdžan, drugi ras k. Metka i Kalojd, Pěcz i Drježdžan, Reš i Drježdžan a Willa se Štrože pola Kafež. přeni ras škóncžnje k. Albert i Žyžez a Junga i Lipka.

W ščehowaznym je mój nadawč, našchim evangelškim Serbam wo našchim džele w seminarje rosprawjecž. W sapočatku našheje wšchědneje šhromadžišny žo i małym katechismom, se spēwarištimi a se žwajatym pižmom šaběrachmy. Čžitachmy předomanje na horje a přeni list žwj. Pawola na Korinthškich; pšchi tym i greškeho pratešta do žerbschžiny pšcheložowachmy. Na to bě našch nadawč to a tamne i „Paštalownych myžlow“ pšcheložicž; to je kniha štareho franžowškeho mudreho i filozofškim a myštiškim wopšchijecžom. Dale mějachmy žo w nastawku, kotryž žami šhotowichmy, i tym šaběracž, na kajke wašchne žo wučžba evangelško-lutherškeje žyřkwje wot wučžby žamžowškeje žyřkwje rosdžela. Žara wažne potom

sa naž bě, wšchelate žady napiřacž, w kotrychž žo najbóle wo rěčžne wězny jednašhe. Pšchi tym pšchede wšchěm žerbschžinje žwojorašne twórbny a druge wožebitošče ješnachmy. Tak mčjeche našhe dopořdnišhe dželo bohaty dnjowny porjad. Popořdnju dyrbjachmy žami sa žebje džekacž abo čžitachmy šhromadže i nowinow abo i čžitanki powědaščžka a bajti a druge w žyžy.

Tajke bě našhe porjadne dželo. Nimale wšchitžy pak žmėdžachmy tež na někajke wašchne i Božej pomožu wožadže žlužicž. Pšecžo i naž žu žerbsžy předomali, drušy žu pšchi tym wotšpėwali, a šžo škóncžnje žu džecžitemšchenje mčli.

Tak žu dny žerbskeho seminar a kšeti je šašchle; šawěšče běchu dny pošne džela, ale i rjanym dželom sa našch žerbski lud a wyshe toho sa žwajatny wěčžny žyřkej našheho Knjesa Žesom Khrysta. U ja mam tež na tutym měštnje nadawč, našchemu žara čžeščenemu knjesaj wyschšchemu fararaj našch najwutrobnišchi džak wupraicž sa wšchitko to, ištož je wón naž i wulkej lubošču a mudroščžu wučžik. Bóh lubny Knjes pak dale tuto dželo žohnuj; jemu škóncžnje žamemu džak a šhwalba a čžešč žlužcha do wěčžnošče.

U.

Žyřkej a štat.

Němški bškop Müller je i wožebitym žlowom wšchě evangelške wožady štrowik: „Wšchě evangelške wožady i žich štawami a šaštojnštwami štrowju i wutrobnyimi šbožopšchecžemi“, tak wón žwój poštrov šašbėhny a jón škóncži, pošawšchi na nadawki, kotrej žyřkej kaž wožada a jenotliwy štaw žyřkwje ma, žyřkej, kotraž trjeba šahorjennyh wojowarjow a wušnawarjow a pomoznikow: „Wny lubi evangelšny wěřntowarišchojo! Ža wolaš waž do boja a do džela sa Khrystuša a jeho evangelij, sa našchu šjednocženu Němšku Evangelšku Žyřkej, sa našch lubowany lud a wóžžny kraj.“

Na pučž.

„Šwět je žnyla abo šhromadžina tajkich čžlowjekow, kiž wot Boha dostawaju jenož dobreho a kiž Bohu sa to dawaja žwój njedžak a žwoje žanjenje.“

Luther sa blidom.

Šiřtowanje. Ludowe mižijonštw! Š Budyškeho wotřeža pšchitahžej a rosprawny, so je žo i dželom šapočalo. Nowinaštw a dyrbjeshe žo tola do žlužby tutoho džela štaicž. Našch njedželnik je hižo w nim štak pšchezo. Njeje wón tohodla žaneje pšchihotowanškeje macžišny došak abo čžehodla niz? Red.

Kř. štud.: Džak. Ale to bě šapošdžene sa pošlednje čžižto! U čžehodla njejšče hewač ničžo sa B. B. pšchinoschowali? Tež to žlužcha do powšchitkowneho džela. Redaktor.

Knj. L.: Wutrobny džak. Wnychmy žo wježelili, byšchčeli čhnyla i nami dale žobu džekacž. — Šdyž drušy nochzedža — čhzedža to šnajmješcha štarušchti, Šserbowki. Šštawa jim a džak. Redaktor.

Sa 19. po žwj. Tr.: K. w K. — Sa reform. žwjedžen (20. po žwj. Tr.): L. w B. — Sa Lutherown jubilej (21. po žwj. Tr.): W. we B.

Dla njedožahazeho měštna dyrbjachmy rosprawu i Wječžina do pšchichodneho čžižla wotštorcžicž.

Šamoštwy redaktor farar Wyržacž w Nožacžizach (Nošik b. Weisenberg). Čžiščez a našak Šemolterž knižicžiččejnje a knižatnje, šap. dr. i wobm. ruř. w Budyšchje. — Wulhadža kóždu žobotu a pšaczi šchwořčičnje 108 pj.